

Oslo 23.02.2015

Kulturdepartementet

postmottak@kud.dep.no

Deres ref.: 11/3506

1

Høringsvar fra Norsk Filmforbund og Norsk filmregissører til Kulturdepartementets høring av endringer i forskrift om tilskudd til audiovisuelle produksjoner

1. Norsk Filmforbund og Norske filmregissørers konklusjoner og anbefalinger

Til punkt 1.1 Vi slutter oss til departementets forslag om å legge til en siste setning i § 1-6 d.

Til punkt 1.2 Vi slutter oss til departementets forslag til nytt § 4-14, 4. ledd.

Til punkt 1.3 Vi er skeptisk til at det skal legges ennå større vekt på filmens forventede publikumspotensial, slik det foreslås i nytt § 4-1 5. ledd, og mener at dette vil kunne gjøre det enda vanskeligere å realisere kunstnerisk ambisiøse filmer, enn det som allerede er tilfelle.

Til punkt 1.4 Vi slutter oss til departementets forslag til endret ordlyd i § 4-3 siste ledd.

Til punkt 1.5 Vi slutter oss til at forhåndstilskudd til utvikling og produksjon av fjernsynsserier gjøres plattformnøytral, slik det foreslås i endret ordlyd i § 3-3 tredje ledd bokstav c.

Til punkt 1.6 Vi slutter oss ikke til departementets forslag til å heve terskelen for etterhåndstilskudd fra 10 000 til 35 000, men ber i stedet departementet om å gjennomføre en grundig evaluering av ordning.

- Gitt at departementet velger å gjennomføre heving av terskelen for etterhåndstilskudd, uten en grundig evaluering av ordning, slutter vi oss til forslaget om en overgangsordning, men anmoder om at den forlenges til ut 2016.
- Vi anbefaler i tillegg et dokumentasjonskrav til at de kvalitetskrav som normalt settes til offentlig støttet prosjektarbeid er fulgt i prosessen, både hva *gjelder avviklingskompetanse, HMS og tariffavtaler*. Forhåndsstøttede produksjoner skal dokumentere at de budsjetter og planer som har utløst forhåndsstøtte er fulgt, og begrunne eventuelle avvik i henhold til de over nevnte premisser.

1.1 Prosjektregnskap ved minoritets- og samproduksjoner

Departementet foreslår å legge til en siste setning i § 1-6 d.:

”Søkeren er ansvarlig part overfor NFI og må kunne påta seg forpliktelser på vegne av prosjektet. Søkeren skal føre prosjektets regnskap. For minoritets- samproduksjoner skal søkeren føre prosjektregnskap for den norske delen.”

2

Norsk filmforbund og Norske filmregissører slutter seg til dette endringsforslaget.

1.2 Krav til erfaring i lanseringsarbeidet

NFI foreslår at må stilles kompetansekrav til ”nøkkelmedarbeidere” og deres erfaring i lanseringsarbeidet og departementet er enig i dette. De foreslår følgende nytt § 4-1 4. ledd:

”For å motta tilskudd til lansering av kinofilm må nøkkelmedarbeidere i foretaket ha betydelig profesjonell erfaring med filmlanseringsarbeid.”

Norsk filmforbund og Norske filmregissører slutter seg til dette endringsforslaget.

1.3 Tildelingskriterier for lanseringstilskudd

NFI foreslår å endre ordlyden i bestemmelsen slik at også den generelle bestemmelsen i § 1-7 om vurdering og prioritering mellom søknader kommer til anvendelse i vurderingen. Departementet er enig i dette og foreslår følgende ordlyd i nytt § 4-1 5. ledd:

”Ved vurdering og prioritering mellom søknader om tilskudd skal Norsk Filminstitutt særlig legge vekt på fremlagte lanseringsplaner, lanseringstidspunkt og filmens forventede publikumspotensial.”

Norsk filmforbund og Norske filmregissører slutter seg ikke til at filmens forventede publikumspotensial skal tillegges enda større vekt enn det som allerede gjøres. Og vi frykter at dette vil kunne svekke den kunstnerisk orienterte filmen og gjøre det enda vanskeligere for denne typen film å få innvilget produksjonsstøtte.

1.4 Tilskudd til lansering i utlandet

NFI foreslår her å endre ordlyden slik at det kommer klarere frem av bestemmelsen at NFI ikke kan innvilge høyere tilskudd enn det som blir godkjent av kostnader i det enkelte tilfellet. Dette er etter departementets vurdering i tråd med gjeldende praksis. Det foreslås derfor å endre ordlyden i § 4-3 siste ledd til:

”Tilskudd til lansering skal ikke overstige godkjente regnskapsførte lanseringskostnader”.

Norsk filmforbund og Norske filmregissører slutter seg til dette endringsforslaget.

1.5 Krav om avtale med ”fjernsynsforetak”

I § 3-3 om forhåndstilskudd til utvikling og produksjon av fjernsynsserier er det et vilkår (for å søke tilskudd) i bokstav c at søkeren må ha inngått avtale med et «fjernsynsforetak». NFI foreslår at bestemmelsen bør gjøres plattformnøytral.

Departementet er enig i NFIs vurdering og foreslår at § 3-3 tredje ledd bokstav c endres til:

”søkeren [må] ha inngått en avtale med et fjernsynsforetak, nett-tv -, strømmetjenesteforetak eller lignende som skal bidra med en vesentlig andel av finansieringen.”

Norsk filmforbund og Norske filmregissører slutter seg til dette endringsforslaget.

1.6 Endringer i vilkårene for etterhåndsstøtte

Vilkårene for etterhåndsstøtte fremgår av forskrift om tilskudd til audiovisuelle produksjoner §§ 2-5 og 2-6. Etter gjeldende rett må både filmer som har mottatt forhåndstilskudd og filmer uten forhåndstilskudd, selge minimum 10 000 kinobilletter gjennom ordinær kinodistribusjon for å være berettiget etterhåndstilskudd.

KUD foreslo i høringen at § 2-5 siste ledd skulle oppheves og at § 2-6 siste ledd skulle lyde:

”Søknad om forhåndstilsagn av etterhåndstilskudd avgjøres på grunnlag av filmens produksjons- og lanseringsbudsjett.”

NFI mener forslaget til ordlyd kan gi feile signaler og departementet er enig i dette. Departementet foreslår derfor at § 2-6 siste ledd endres til:

”Forhåndstilsagn om etterhåndstilskudd gis på grunnlag av prosjektets produksjons- og lanseringsbudsjett. Endelig etterhåndstilskudd fastsettes på grunnlag av godkjent sluttregnskap.”

Norsk filmforbund og Norske filmregissører slutter seg til dette endringsforslaget.

Departementet skriver videre: 'Den siste tiden har den totale rammen for bevilgninger til filmproduksjon gått ned, samtidig som søknadsvolum på etterhåndstilskuddsordningen er økende. På departementets anmodning har derfor NFI vurdert behovet for omprioriteringer og endringer for å sikre oppnåelse av de filmpolitiske målene. I tillegg har departementet hatt ideas2evidence-rapporten "Åpen framtid" på høring, hvor ett av de konkrete forslagene i rapporten var å heve terskelen for etterhåndstilskudd til et sted mellom 20 000 og 40 000 solgte kinobilletter.'

4

Heving av terskelen for etterhåndstilskudd

Departementet viser til positive høringssvar i forhold til dette og departementet går på denne bakgrunn inn for å heve terskelen for etterhåndstilskudd fra 10 000 til 35 000 antall solgte kinobilletter gjennom ordinær kinodistribusjon.

Norsk filmforbund og Norske filmregissører støtter ikke dette forslag til endring.

Vi har spilt inn til både denne Regjeringen og den tidligere Regjeringen at etterhåndsstøttesystemet bør evalueres med følgende spørsmål: Fungerer etterhåndstilskuddet i henhold til intensjonen? Er det et godt nok målrettet virkemiddel? Hva er styrker og svakheter i virkemiddelet?

Vi mener at det er en klar svakhet i etterhåndstilskuddssystemet, at en film kan maxe ut etterhåndsstøtten straks den har passert 10.000 solgte kinobilletter, så fremt produsenten har klart å skaffe en MG (en minstegaranti fra distributør) som tilsvarer den maksimale etterhåndsstøtten filmen kan motta i henhold til de ESA-godkjente forskriftene. Dette har ført til at filmer med lavt markedspotensial; (les mange filmer som har gått rett mot etterhåndsstøtten, men som papiret er kommersielt orienterte filmer), har fått ut inntil kr 7,5 mill (som er standard max), selv om de har blitt sett av under 30.000 på kino, noen ganger bare akkurat passert 10.000. Vi mener at det er denne typen svakheter i etterhåndsstøttesystemet som bør lukes ut, og det tror vi ikke en heving av terskelen vil føre til. (Tidligere spillefilmkonsulent Thomas Robsahm tok denne problemstillingen opp i en kronikk når han nærmet seg slutten på sitt åremål som spillefilmkonsulent - <http://rushprint.no/2013/1/en-sviktende-stotteordning/>).

Ser man på alle filmene som er laget uten forhåndsstøtte/ produksjonstilskudd etter forskriftsendringen 1.01.2010, så er det et meget stort antall som ikke har nådd 10.000 grensen, og som dermed ikke har belastet Filmfondet i det hele tatt.

I 2010 var det 3 slike filmer som nådde 10.000, Tomme Tønner (118.724 solgte billetter), Kurt Josef Wagle og legenden om fjordheksa (23.802) og Brødrene Dahl og vikingsverdets

forbannelse (22.008) som passerte 10.000 grensen, mens det var 4 som ikke nådde opp. De 3 filmene hentet til sammen ut kr 7,5 millioner i etterhåndsstøtte.

I 2011 var det hele 9 slike filmer som nådde 10.000, og av disse var det 3 Varg Veum filmer, som til sammen solgte 209.131 billetter og dermed hentet ut betydelige midler. Totalt hentet disse 9 filmene ut kr 45,2 millioner i etterhåndsstøtte. Mens det var 8 slike filmer som ikke nådde opp.

I 2012 var det fem slike filmer som nådde 10.000, ytterligere to Varg Veum film, Tina & Bettina - The Movie, Fuck Up og Thale. De hentet ut kr 22,8 millioner. Mens det i 2012 var **hele 15** slike filmer som ikke nådde opp.

Totalt hentet altså 17 filmer – som ikke hadde forhåndsstøtte/produksjonsstøtte ut kr 75,9 millioner (eller et snitt på kr 4,7 millioner) og av dette hentet 5 Varg Veum filmer alene ut kr 35 millioner.

Hadde man hevet grensen fra 10.000 til 35.000 solgte billetter hadde 4 filmer falt ut i løpet av disse tre årene, Kurt Josef Wagle og legenden om fjordheksa (23.802), Brødrene Dahl og vikingsverdets forbannelse (22.008), Thale (19.319) og Fuck Up (21.574) og ordningen hadde 'spart' kr 7,1 millioner.

Er det da ikke bedre å be om en evaluering som vil gi oss velfunderte data og et godt beslutningsgrunnlag, enn å foreta en endring som neppe vil gi det ønskede resultatet?

Og når Ryssevik i 'Ryssevik-rapporten' foreslår dette, er forslaget altså at dette kun skal gjelde de filmene som går rett mot etterhåndsstøtten, og at de konsulentstøttede filmene fortsatt skal ha en grense på 10.000.

Om man øker innslagspunktet for etterhåndstilskudd til 35.000, mener vi at den økonomiske betydning vil bli svært begrenset.

Departementet viser videre til at NFI allerede etter gjeldende rett har adgang til å fastsette lavere terskel for å oppnå etterhåndstilskudd for kort- og dokumentarfilmer, jf. § 2-5 i forskrift om tilskudd til audiovisuelle produksjoner, og departementet foreslår at denne adgangen utvides til også å gjelde filmer som har mottatt forhåndsstøtte etter kunstnerisk vurdering, jf. § 2-1 med begrunnelsen av at filmer som vurderes å ha høy kunstnerisk verdi, men likevel har en lav publikumsoppslutning, ikke bør bli skadelidende av endringen.

Norsk filmforbund og Norske filmregissører slutter seg til at adgangen utvides, dersom hevingen av terskelen blir vedtatt.

1.6.1 Behov for overgangsordning ifm omlegging av etterhåndsstøtten

Departementet foreslår en overgangsordning for å sikre ivaretagelse av forutberegnelighet for produsenter som har utviklet prosjekter som er innrettet mot etterhåndstilskudd.

6

Det foreslås derfor at søknader om etterhåndstilskudd som kommer inn før endringen trer i kraft, skal behandles etter gjeldende regler. Forutsetningen er at filmen produseres i 2015. NFI vil kunne gi dispensasjon i visse tilfeller til produksjoner som i all hovedsak produseres i 2015.

Norsk filmforbund og Norske filmregissører er positiv til en overgangsordning dersom hevingen av terskelen blir vedtatt, men anmoder om at overgangsperioden forlenges til ut 2016.

Oslo, den 23.02.2015

For Norsk filmforbund
Sverre Pedersen
Forbundsleder

For Norske filmregissører
Marianne Kleven
Forbundsleder